

روزه در ماه شعبان

امام صادق : عَلِيُّ بْنُ ابْرَاهِيمَ

مَا مِنْ عَبْدٍ يُكْثِرُ الصَّيَامَ فِي شَعْبَانَ إِلَّا أَصْلَحَ اللَّهُ لَهُ أُمْرَ مَعِيشَتِهِ .

هیچ بنده ای نیست که در ماه شعبان زیاد روزه بگیرد مگراینکه خداوند امر معيشتش را اصلاح می کند.

امالی صدوق، ص ۱۶

اعمال مشترک اول هر ماه

- + دعا هنگام رویت هلال ماه
- + خواندن سوره حمد
- + نماز اول ماه
- + روزه گرفتن

دعای هنگام رؤیت هلال

هنگام رؤیت هلال این دعا را که در «صحیفه سجادیه» آمده است بخواند که بسیار پرمعناست:

أَئُهَا الْخَلْقُ الْمُطْبِعُ، أَدَائِبُ السَّرَّيْعُ، الْمُتَرَدِّدُ فِي مَنَازِلِ التَّقْدِيرِ،
الْمُتَصَرِّفُ فِي فَلَكِ التَّذْبِيرِ، أَمْتَثِ بِمَنْ تَوَرَ بِكَ الظُّلَمُ، وَأَوْضَحَ بِكَ الْبُهْمَ،
وَجَعَلَكَ أَيَّهُ مِنْ آيَاتِ مُلْكِهِ، وَعَلَامَةً مِنْ عَلَامَاتِ سُلْطَانِهِ، فَحَدَّ بِكَ
الزَّمَانَ، وَأَمْتَهَنَكَ بِالزِّيَادَهِ وَالنُّقُصَانِ، وَالظُّلُوعِ وَالْأُفُولِ، وَالْأِنَارَهِ
وَالْكُسُوفِ، فِي كُلِّ ذلِكَ أَنْتَ لَهُ مُطْبِعٌ، وَإِلَى إِرَادَتِهِ سَرِيعٌ، سُبْحَانَهُ ما
أَعْجَبَ مَا دَبَرَ فِي أَمْرِكَ، وَأَطْفَافُ مَا صَنَعَ فِي شَانِكَ، جَعَلَكَ مِفْتَاحَ شَهْرِ
حَادِثٍ لِأَمْرِ حَادِثٍ، فَاسْتَلِ اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكَ، وَخَالِقَي وَخَالِقَكَ،
وَمُقدَّري وَمُقدَّركَ، وَمُصَوِّري وَمُصَوِّركَ، أَنْ يُصَلِّي عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ،
وَأَنْ يَجْعَلَكَ هِلَالَ بَرَكَهُ لَا تَمْحُقُهَا الْأَيَامُ، وَطَهَارَهُ لَا تُدَنِّسُهَا الْأَثَامُ،
هِلَالَ أَمْنَ مِنَ الْأَفَاتِ، وَسَلَامَهُ مِنَ السَّيِّئَاتِ، هِلَالَ سَعْدَ لَا تَحْسَنَ فِيهِ،
وَيُمْنَ لَا نَكَدَ مَعَهُ، وَيُسْرَ لَا يُمَازِجُهُ عُسْرٌ، وَخَيْرَ لَا يَشُوَّبُهُ شَرٌّ، هِلَالَ
أَمْنَ وَإِيمَانٌ، وَنِعْمَهُ وَإِحْسَانٌ، وَسَلَامَهُ وَإِسْلَامٌ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَاجْعَلْنَا مِنْ أَرْضِي مَنْ طَلَعَ عَلَيْهِ، وَأَرْكِي مَنْ نَظَرَ إِلَيْهِ،
وَأَسْعَدْ مَنْ تَعَبَّدَ لَكَ فِيهِ، وَوَفَّقْنَا فِيهِ لِلتَّوْبَهِ وَأَغْصِمْنَا فِيهِ مِنَ الْحَوْبَهِ،
وَاحْفَظْنَا فِيهِ مِنْ مُبَاشِرَهِ مَغْصِبَتِكَ، وَأَوْرِغْنَا فِيهِ شُكْرَ نِعْمَتِكَ، وَالْبِسْنَا

فِيهِ جُنَاحُ الْعَافِيَةِ، وَأَتَمَّ عَلَيْنَا بِاسْتِكْمَالٍ طَاعَتِكَ فِيهِ الْمِنَّةُ إِنَّكَ أَنْتَ
الْمُفَتَّنُ الْحَمِيدُ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَإِلَيْهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ.

خواندن سوره حمد

خواندن هفت بار سوره «حمد».(۱)

۱. زاد المعاد، صفحه ۴۶۲.

نماز اول ماه

خواندن نماز اول ماه در روز اول، و آن دو رکعت است، در رکعت اول بعد از «حمد»، سی مرتبه «قل هو الله احد» می خواند (به عدد روزهای ماه) و در رکعت دوم سی مرتبه «آتا انزلناه»، و بعد از نماز صدقه ای در راه خدا می دهد؛ (و اگر مستحقی حاضر نیست، برای او کنار بگذارد) در بعضی از روایات اسلامی آمده است، هر کس چنین کند، سلامت خود را در آن ماه از خداوند متعال گرفته است.(۱) در بعضی از احادیث آمده است: بعد از نماز، این دعا را (که پرمونا و پربرکت و مشتمل بر آیات گرانبها و مناسبی از قرآن مجید است) بخواند:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا،
بِهِ نَامَ خَداوند بخشنده مهریان، هیج جنبنده ای در زمین نیست مگر این که روزی او بر خداست؛
وَيَعْلَمُ مُسْتَقْرِرَهَا وَمُسْتَوْدِعَهَا، كُلُّ فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ
او قرارگاه و محل نقل و انتقالش را می داند، همه اینها در کتاب آشکاری ثبت است.
الرَّحِيمِ، وَإِنْ يَمْسِسَكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفٌ لَّهٗ إِلَّا هُوَ، وَإِنْ يُرِدْكَ بِخَيْرٍ
و اگر خداوند (برای امتحان یا کیفر گناه) زیانی به تو رساند؛ هیج کس جز او آن را برطرف نمی سازد؛ و
اگر اراده خیری برای تو کند،
فَلَا رَادٌ لِفَضْلِهِ، يُصَبِّبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ، وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ. بِسْمِ
هیج کس مانع فضل او نخواهد شد. آن را به هر کس بخواهد، می رساند و او آمرزنده و مهریان است.
اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا، ما شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا
خداوند به زودی بعد از سختی ها آسانی قرار می دهد. آنچه را خداوند بخواهد (همان می شود). نیرویی جز
از ناحیه خدا نیست.

بِاللَّهِ، حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نَعْمَ الْوَكِيلُ، وَ أَفَوْضُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ بَصِيرٌ
خدا ما را کافی است و او بهترین حامی است. من کار خود را به خدا وا می گذارم که خداوند نسبت به بندگانش
بیناست.

بِالْعِبَادِ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، سُبْحَانَكَ إِنَّى كُنْتَ مِنَ الطَّالِمِينَ، رَبِّ إِنِّي لِمَا
مَعِبُودِي جَزْ تُو نَيْسَتِ، مَنْزَهٌ تُو! مِنْ از ستمکاران بودم. پروردگارا!
أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٍ، رَبِّ لَا تَنْذَرْنِي فَرْدًا، وَ أَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ.(۲)
هر خیر و نیکی بر من فرستی، من به آن نیازمندم. پروردگارا مرا تنها مگذار و تو بهترین وارثانی.

۱. همان مدرک، صفحه ۴۶۳.

۲. همان مدرک.

روزه گرفتن

از اموری که بر آن تأکید شده است، سه روزه گرفتن در هر ماه است. مرحوم «علامه مجلسی»(رحمه الله) در «زاد المعاد» می گوید: مطابق مشهور، این سه روز، پنجشنبه اول ماه و پنجشنبه آخر ماه و چهارشنبه اول از دهه وسط ماه است.

سنت است که همه ماه شعبان را روزه بدارد و در ده ماه دیگر، سه روز آن را، روزه بگیرد. و اگر این سنت از او فوت شد، قضای آن را بجا آورد و حتی اگر در تابستان انجام آن دشوار باشد، در زمستان قضا نماید. در روایتی از امام صادق(عليه السلام) آمده است: «کسی که این سه روز را روزه می گیرد، مراقب باشد، با کسی جدال و تندخویی نکند و اگر نسبت به او جساری شد، درگذرد. و اگر در این ایام روزه باشد و به منزل برادر مؤمنی رفت و از او خواسته شد که افطار کند، اجابت دعوت مؤمن و افطار کردن، هفتاد برابر بورتر است از روزه داشتن». (۱)

به هر حال سه روزه گرفتن در هر ماه (به نحوی که گذشت) پاداش فراوانی دارد و مورد تأکید قرار گرفته است.

۱. زاد المعاد، صفحه ۴۶۴ - ۴۶۵ (با تلحیص).

روابط عمومی مدیریت حوزه علمیه خواهان استان اصفهان

